

POSUDEK BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Autor/ka BP: **Markéta Svačinová**

Termín SZZ: leden 2019

Název BP: **Budování čtenářsky podnětného prostředí ve vybrané mateřské škole**

Datum posudku: 29. 12. 2018

Vedoucího práce	Oponentský
Posuzovatel: PhDr. Veronika Laufková, Ph.D.	Posuzovatel: PhDr. Jana Kropáčková, Ph.D.

A. Požadované náležitosti bakalářské práce:

Legenda: ztučněný text v příslušném poli vyjadřuje hodnocení posuzovatelem.

	A	B	C	N
1. Cíl	Formulace obsahově funkční, formulačně zřetelná.	Drobné nedostatky v obsahové a/nebo funkční formulaci.	Nefunkční formulace formálně (např. příliš obecná) i obsahově.	Chybí.
2. Závěr	Shrnuje práci jako celek, přesahuje obsah BP v jeho hlubší reflexi a hodnocení, reaguje na cíle, obsahuje argumentované stanovisko autora.	Mezi A a C	Popisuje obsah, neobsahuje širší reflexi problému, nehodnotí nebo neobsahuje stanovisko autora, neváže se k cíli.	Chybí.
3. Odkazy a citace	Vše dokumentováno, zřejmé oddělení převzatého a vlastního.	Nezřetelné oddělení převzatého a vlastního, drobné nedostatky v citacích a seznamu literatury.	Chybějící odkazy, nepřesné, nesprávně uváděné infor. zdroje, seznam liter. neodpovídá citacím, apod.	Nevyhovuje.
4. Formální náležitosti (anotace, klíčová slova, angl.název, rozsah)	Ano	Neúplné:	DOPLNIT při obhajobě:	Nevyhovuje zcela.
5. Jazyková úroveň	Vhodná větná stylistika a gramatická správnost.	Drobné nedostatky ve stylistice (např. nevhodná předložková vazba s. 69 vyhovět s návrhem, s. 71-72, 74, 76 hovorové označení instituce mateřská škola, ne školka) a/nebo gramatické (např. shoda podnětu s přísukem s. 48 atd.)	Výraznější nedostatky (doplnit příklady):	Nevyhovuje zcela.

B. Kvalita bakalářské práce:

Legenda: ztučněné písmeno vyjadřuje hodnocení posuzovatelem.

A = kvalitní zpracování, B = dílčí nedostatky, C = závažnější nedostatky, N = nevyhovuje

Teoretická úroveň, resp.část

Úroveň odbornosti textu včetně používání odborné terminologie a dovednosti vymezit problém k řešení	A	B	C	N
Logická struktura výkladu	A	B	C	N
Argumentace soudů je obsažena a je funkční	A	B	C	N
Funkční provázanost teoretické a praktické části	A	B	C	N
Odborná literatura: množství a kvalita zdrojů včetně zahraničních, aktuálnost.	A	B	C	N
Autorský přínos	A	B	C	N

Empirická úroveň, resp. část

Vymezení úkolů (cílů)	A -	B	C	N
Charakteristika výzkumného šetření (metodologický základ) a/nebo zdůvodnění empirických postupů	A -	B	C	N
Dokumentace výzkumu (čas, místo, postup) nebo praktických činností	A	B	C	N
Interpretační nebo reflektivní úroveň empirických údajů	A	B	C	N
Autorský přínos	A	B	C	N

C. Slovní hodnocení a sdělení autorovi/ autorce BP:

Vyjádření k celku BP a jejímu přínosu:

Z bakalářské práce je patrné maximální nadšení autorky pro dané téma, které lze tematicky označit za velmi přínosné a vysoce aktuální pro předškolní pedagogiku. Autorka se věnuje problematice rozvoje čtenářské pregramotnosti, která je v současné době v centru nejen odborné i laické veřejnosti v souvislosti s podporou čtenářství v ČR a je v posledních letech podporována i finančně prostřednictvím různých projektů a grantů. Bakalářská práce cílí konkrétně na podporu budování čtenářsky podnětného prostředí ve vybrané mateřské škole prostřednictvím čtenářských koutků.

Bakalářská práce je tradičně dělena na teoretickou (36 stran) a praktickou část (30 stran), které mají vyvážený poměr stran, celkově však svým rozsahem spíše odpovídá požadavkům na diplomové práce (přes 70 stran textu).

V teoretické části se autorka věnuje problematice pojetí a rozvoji čtenářské pregramotnosti, kdy v první kapitole definuje základní pojmy, následně se zamýšlí nad podmínkami čtenářsky podnětného prostředí v mateřské škole, čtenářským zájmem, postojem atd. Kvalitně je zpracována celá třetí kapitola, kterou v souvislosti s vlastním výzkumným šetřením považují za nosnou, kdy je provedena velmi solidní analýza dětské literatury dle nakladatelství. Autorka zpracovala velmi přehledně jednu z možných variant, jak učitelky mateřských škol či rodiče dětí předškolního věku mohou hledat inspiraci kvalitních dětských knih.

Oceňuji, že autorka fundovaně pracovala s odbornou literaturou, snažila se využít dostupných aktuálních zdrojů (např. čerpala i z nového časopisu Gramotnost, pregramotnost a vzdělávání).

Bakalářská práce je přehledně strukturovaná, psaná srozumitelně, bez gramatických stylistických nedostatků s využitím vhodné odborné terminologie, jejichž volbu autorka v úvodu teoretické části objasňuje (s. 28)

Praktickou část autorka realizovala prostřednictvím kvalitativního empirického šetření, kdy se jednalo o akční výzkum v mateřské škole, kde sama pracuje. Autorka na s. 11 stanovila cíle bakalářské práce, které se jí podařilo naplnit, trošku nepřehledně následně působí 5. kapitola, kde je vymezen cíl praktické části, metody a postup práce. Doporučuji autorce, aby v průběhu obhajoby toto zpřesnila.

Autorka velmi dobře vyhodnotila získaná data a provedla kvalitní analýzu dosavadní dětské literatury v mateřské škole a následně navrhla s odůvodněním její obměnu, s konkrétním řešením. Oceňuji, že autorce se již v průběhu výzkumného šetření podařilo některé návrhy ve spolupráci s ředitelkou MŠ realizovat.

Autorce se podařilo získat velmi cenná data, získala velmi podrobný vhled do dané problematiky. V závěru práce velmi dobře sumarizuje výsledky a vyhodnocuje naplnění stanovených výzkumných otázek (kap. 5.5).

Vyjádření k dílčím nebo specifickým záležitostem BP:

Osobně se domnívám, že by bylo možno zestručnit a zjednodušit strukturu obsahu, neboť některé podkapitoly (např. 3.3 kdy se jedná o jednu větu) by bylo možno sloučit do větších obsahových celků (např. s. 23, kap. 2.2.1, s. 25 kap. 2.3.1 atd.). Z hlediska obsahového zaměření praktické části by bylo možno i zestručnit celou kapitolu č. 4, kdy nebylo nutno se věnovat detailně charakteristice dítěte předškolního věku, ale zacílit text v souvislosti se sledovanou čtenářskou pregramotností.

V některých interpretacích bych doporučovala větší opatrnosti a některé informace nezobecňovat a více zpřesnit:

s. 42 *Od předškolního dítěte se již vyžaduje, aby bylo schopno své emoce regulovat.*

s. 48 *„za celou dobu na praxích v mateřských školách jsem neměla možnost nic vidět v praxi (opravdu jste neviděla práci s knihou?)*

s. 47 *„v minulých letech nebyla ani jednou navštívena knihovna v blízkém okolí mateřské školy, proto lze předpokládat, že děti neměly vztah ke knihám a nevěděly, jak s nimi zacházet, pokud nebyl vzor v rodině...“*

Při citování odborných zdrojů je potřeba postupovat jednotně a odkazovat vždy na konkrétního autora, ne na editora (např. s. 16 Mertin a Gillernová), avšak pokud je třeba, tak uvádět i ostatní autory (např. s. 24 a 41, výzkum Prázové).

I přes drobné výtky, které se často týkají drobných formálních nedostatků, se celkově jedná o velmi kvalitní bakalářskou práci, ze které vyzařuje zájem autorky pro daný problém, ale taktéž odborný a citlivý přístup k dětem předškolního věku a předškolnímu vzdělávání. Doporučuji autorce, aby ve spolupráci s vedoucím práce výsledky bakalářské publikovala v časopise pro učitelky mateřských škol, či na nějaké konferenci nebo např. na portále www.rvp.cz

V závěru posudku konstatuji, že jsem s opravdovým zájmem a radostí přečetla celou bakalářskou práci, která je ukázkou velmi zdařilé práce, kdy se studentce v roli začínající učitelky podařilo nejenom vytvořit čtenářsky podnětné prostředí v mateřské škole, ale pro danou věc získala i souhlas a podporu ředitelky, pedagogického sboru a podnítila efektivní spolupráci s rodiči dětí (křeslo pro hosta, předčítání knih, sponzorské dary atd.).

Náměty k diskusi při obhajobě BP:

1. Objasněte v průběhu obhajoby metodologii a harmonogram výzkumného šetření, popište použité metody (v abstraktu uvádíte, že jste použila standardizované pozorování a standardizovaný dotazník, v podkapitole 5.4 ještě uvádíte 4 návrhy využití čtenářského koutku) a upřesněte, jak dlouho probíhalo pozorování a kdy byly realizovány rozhovory (v úvodu praktické části jsem bohužel tyto informace nedohledala)
2. Dohleďte před obhajobou další odborné zdroje, které se věnují pojetí a rozvoji čtenářské gramotnosti a čtenářské pregramotnosti, konkrétně Pedagogickou encyklopedii či odborný časopis Pedagogická orientace. (2014, č. 4 a 2018 č. 1) a porovnejte je se zdroji ve Vaší bakalářské práci (kap. 1).
3. V průběhu obhajoby objasněte, tvrzení ze s. 57 „*Na základě grafické analýzy knižních titulů jsme dospěli k názoru, že knihovna obsahuje převážně nekvalitní literaturu pro děti*“, konkrétně popište kritéria hodnocení, co bylo nejdůležitějším kritériem rok vydání, nakladatelství, autor, ilustrace atd. Zároveň se zamyslete nad vhodnějším názvem podkapitoly 5.3.2, který je do jisté míry zavádějící.
4. V čem spatřujete hlavní přínos bakalářské práce pro další směřování Vaší profese učitelky mateřské školy a obecně pro předškolní vzdělávání? Čím si vysvětlujete zjištění (s. 71), že děti si méně půjčovaly knihy v průběhu ranních her?

Předložená práce splňuje požadavky kladené na bakalářské práce ve studijním oboru Učitelství pro mateřské školy a nevykazuje výraznější shodu v systému Theses.cz s jiným dokumentem (nižší než 5 %).